

Monumentnummer*: 532486

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 februari 2017
Kadaster deel/nr 82929/2

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Tiel	Tiel	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Tiel	Inundatiedijk-Zuid

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Tiel	D			8108

Omschrijving**

Grondduiker (Inundatiedijk-Zuid).

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

GRONDDUIKER (Inundatiedijk-Zuid) als annex waterbouwkundig onderdeel van het Inundatiekanaal bij Tiel. De duiker bevindt zich circa 100 meter ten westen van de scheluwe brug in de Floraweg. De grondduiker was bij de aanleg een waterstaatkundige verbinding tussen de gronden ten noorden en ten zuiden van het Inundatiekanaal. De duiker werd rond 1880 gebouwd naar aanleiding van de doorsnijding van de gronden door het kanaal en hij kende dus een civiele functie die het gevolg was van de aanleg van een militair werk. Aan de noordzijde kwam de duiker uit bij een vaartje, maar later is hier een klein bouwwerkje - vermoedelijk een gemaaltje - verzezen. De afstand tussen de werken ten zuiden en ten noorden van het Inundatiekanaal is ca. 50 m.

Omschrijving

GRONDDUIKER (Inundatiedijk-Zuid), bestaande uit een gemetselde frontmuur in het zuidelijk talud van de Inundatiedijk, met niet zichtbare doorlaat en ter weerszijden hiervan - haaks op het front - schuin aflopende keermuren. Totale breedte ca. 3 m. In het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

muurwerk enkele natuurstenen delen en in de vleugels enkelvoudige schotbalksponningen.

Waardering

De GRONDDUIKER (Inundatiedijk-Zuid), onderdeel van een waterweg onder het kanaal door, is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde bebouwing, die gebaseerd is op het systeem van inundatie en accesverdediging.

Het betreft hier een aan de militair-strategische bouwkunde gerelateerde uiting van historische waterbouwkunde, namelijk van een grondduiker voor waterstaatkundige verbinding van aan weerszijden van het kanaal gelegen gronden.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is tamelijk gaaf bewaard omdat de hoofdvorm, de bouwkundige detaillering van de grondduiker aan een zijde van het kanaal goed herkenbaar zijn gebleven.

* Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het goed herkenbaar de vroegere civiele functie in relatie tot een inundatiekanaal van de Nieuwe Hollandse Waterlinie laat zien.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Fort, vesting en -onderdelen

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument